

Utafiti na Matokeo ya John Rollo, M.D.

Utangulizi

Hati hii inatoa muhtasari wa utafiti wa kimatibabu na matokeo ya kikliniki yaliyopatikana na John Rollo, M.D. (al. 1809), daktari wa upasuaji wa kijeshi kutoka Scotland ambaye kazi yake iliendeleza kwa kiasi kikubwa uelewa na udhibiti wa lishe wa ugonjwa wa kisukari (diabetes mellitus). Utafiti wake uliwakilisha mabadiliko makubwa kutoka kwa kuelezea ugonjwa huo tu hadi kutekeleza mpango wa matibabu ya kimetaboliki unaozingatia uchunguzi wa kikliniki na majaribio ya kikemikali.

Asili na Huduma ya Kijeshi

Rollo alipata elimu yake ya udaktari huko Edinburgh na alihudumu kama daktari wa upasuaji katika Jeshi la Silaha za Kifalme (Royal Artillery) kuanzia 1776. Mwanzoni mwa taaluma yake, alitumikia katika visiwa vya Karibea (West Indies), ambapo alichapisha uchunguzi wake kuhusu magonjwa yanayoathiri wanajeshi, ikiwemo kuhara damu (dysentery) na aina ya ugonjwa wa ndovu (elephantiasis) unaojulikana kama "mguu wa Barbados." Baadaye alikuwa Daktari Mkuu wa Upasuaji wa Jeshi la Silaha za Kifalme na akawekwa eneo la Woolwich, ambako alisimamia ujenzi wa Hospitali ya Jeshi la Silaha za Kifalme.

Utafiti Muhimu: Lishe ya Kisukari

Mchango mkubwa zaidi wa Rollo katika udaktari ulianza mwaka 1797 kwa kuchapisha kitabu chake kitiwacho *Notes of a Diabetic Case* (Maelezo ya Kisa cha Kisukari). Wakati huo, daktari Matthew Dobson alikuwa amegundua uwepo wa sukari katika mkojo wa wagonjwa wa kisukari (glycosuria). Rollo alikuwa miongoni mwa wa kwanza kutumia jaribio hilo la kibiokemikali kivitendo, akilitumia kufuatilia na kudhibiti ugonjwa huo.

Kazi yake ya msingi, *An Account of Two Cases of the Diabetes Mellitus* (Simulizi za Kesi Mbili za Ugonjwa wa Kisukari) ya mwaka 1798, iliandika mbinu yake bunifu ya lishe. Kwa kuzingatia nadharia kwamba kisukari ni ugonjwa wa tumbo, Rollo aliwatibu wagonjwa wake kwa kutumia lishe yenye nyam nyingi, au lishe yenye nitrojeni. Huu ulikuwa mchepuko mkubwa kutoka kwa matibabu ya awali ambayo mara nyingi yalitumia kabohaidrati.

Matokeo na Athari

Matokeo ya utafiti wa Rollo yalikuwa muhimu na yakamweka kama mtangulizi katika sayansi ya lishe:

- Udhibiti Ulioboreshwa: Alionyesha mafanikio katika kutibu kile kinachojulikana leo kama Kisukari cha Aina ya 2 (Type 2 diabetes), akigundua kuwa lishe yenye protini nyingi za wanyama na mafuta inaweza kupunguza kwa kiasi kikubwa kiwango cha sukari katika mkojo wa wagonjwa. Kazi yake ilijadiliwa sana na ikaathiri matibabu nchini Uingereza na barani Ulaya.

- Mpango ya Lishe: Rollo anahesabiwa kuwa wa kwanza, au miongoni mwa wa kwanza, kubuni mpango dhahiri na wa utaratibu wa lishe kwa wagonjwa wa kisukari, ambao uliendelea kutumiwa, pamoja na marekebisho, hadi ugonduzi wa insulini katika miaka ya 1920.

- Istilahi: Ametajwa kuwa aliongeza neno "mellitus" (linalomaanisha "tamu kama asali") kutofautisha hali hiyo na kisukari cha aina ya diabetes insipidus.

Licha ya maendeleo haya, lishe ya Rollo mara nyingi ilikuwa ngumu kwa wagonjwa kuvumilia, kwani ilihitaji ulaji mkubwa wa mafuta ambao wengi hawakuupendelea. Ingawa ilifanikiwa zaidi kwa watu wazima, wagonjwa vijana wenye aina kali zaidi ya ugonjwa huo kwa kawaida walidumu kwa miezi michache tu kwenye mpango huo wa lishe.

Hitimisho

John Rollo, M.D., alikuwa mtu muasisi katika historia ya kisukari. Utafiti wake muhimu, wa kubuni lishe yenye protini nyingi na matumizi yake ya jaribio la glycosuria, ulianzisha mfumo wa udhibiti wa lishe ambao ulileta mafanikio ya kikliniki. Kazi yake ilibadilisha kimsingi mtazamo wa kushughulikia kisukari kutoka kuwa ni ugonjwa wa utambuzi usio na uhakika hadi kuwa ni hali inayoweza kudhibitiwa na kufuatiliwa kimetaboliki, na kufungua njia kwa maendeleo ya matibabu ya baadaye.

[#UkweliHaufichiki](#)